

ಕಲ್ಯಾಣ ಕನಾಂಟಕದ ಕಾದಂಬರಿ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಡಾ. ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ ಗಣಾಪಾರ
ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ,

ಗುಲಬಗಾರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ
ಸಾತಕೋತ್ತರ ಕೇಂದ್ರ, ಹಾಲಹಳ್ಳಿ, ಬೀದರ.
rbganapur@gmail.com.

ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ತನ್ನದೇ ಆದಂತಹ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭೋಗರೆಡಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ತನ್ನದೇ ಆದಂತಹ ಅಸ್ತಿತ್ವಯನ್ನು ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ. ಇಡೀ ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದೇಡೆಗೆ ಬೆರಗಾಗಿ ನೋಡುವಂತೆ ಕನ್ನಡ, ಭಾಷೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಅಂಗ್ಗ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚೆ ತೊಟ್ಟ ರೂಪ ಅನ್ನು ಆಂಗ್ಗ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಕಥನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹೊಸತನದ ಹೊದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮೂಲ ಹೊರೆಯನ್ನು ಕಳಬಿಕೊಂಡು ಹೊಸ ಅವಶಾರದಲ್ಲಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿತು. ದೀರ್ಘ ಕಥಾ ಹಂದರವಳ್ಳು ಕಾದಂಬರಿ ಪ್ರಕಾರ ಓದುಗರನ್ನು ಪರಕಾರ್ಯಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿಸುವವು ಮಟ್ಟಗೆ ಆಕರ್ಷಕವಾದುದು. ಈ ಕಥನ ಶೈಲಿಯ 'ಕಾದಂಬರಿ' ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಕರಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದಿಸಿದಂತೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಕೀರ್ಣವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಅವಲೋಕಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಪ್ರಜ್ಞಲಿಸಿದವು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾದಂಬರಿ ಪ್ರಕಾರವು ಸಹ ಒಂದು, ಸಣ್ಣಕಂಡ ಹಾಗೂ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ನಮಗೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಂದಲೇ ಬಂದವೇನೋ ಎನ್ನುವವು ಮಟ್ಟಗೆ ನಮಗೆ ಆವರಿಸಿಕೊಂಡವು. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಭಾವ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೇಲಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆಯೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಾದಂಬರಿ ಪರಂಪರೆಯೊಂದಿತು. ಸಾಹಿತ್ಯಕಾರರು ಹೇಳುವಂತೆ ಯಾದವನ ಕಾದಂಬರಿ ಪರಿಣಯ'(1815), ಮುಮ್ಮಡಿ ಕಷ್ಟರಾಜರ 'ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಪರಿಣಯ'(1821) ಮತ್ತು ಕೆಂಪು ನಾರಾಯಣನ 'ಮುದ್ರಾಮಂಜೂರು'(1823) ಮುಂತಾದವು. 1842ರಲ್ಲಿ ಜಾನ್ ಬ್ರಾಯನ್‌ರ 'ದಿ ಪಿಲ್‌ಗ್ರಿಮ್‌ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್', 1857ರಲ್ಲಿ ಡ್ಯೂನಿಯಲ್ ಡ್ರೇಸ್‌ರ 'ರಾಬಿನ್‌ಸನ್ ಕ್ಲೂಸ್‌' ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಗೊಂಡಂತಹ ಪ್ರಥಮ ಕಾದಂಬರಿಗಳನಿಂದಿರುತ್ತದೆ. ಮರಾಠಿಯಿಂದ ಪದಮಂಜಿಯವರ 'ಯಮುನಾ ಪರ್ಯಾಟನ'(1869), ಬಂಗಾಲಿಯಿಂದ ಬಂಕಿಮಚಂದ್ರರ 'ದುರ್ಗೇಶನಂದಿನಿ'(1885), ತೆಲುಗಿನಿಂದ ಏರೇಶಲಿಂಗಂ ಪಂತುಲು ಅವರ 'ವಿವೇಕ ಚಂದ್ರಿಕೆ'(1895), ಮಲಯಾಳಿಯಿಂದ ಮುಳಿಯಲ್ಲಾ ಅವರ 'ಸುಕುಮಾರಿ'(1899) ಪ್ರಮುಖವಾದವು. 'ದುರ್ಗೇಶನಂದಿನಿ' ಕೃತಿಗೆ ಬರೆದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪಿಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯರು 'ನಾವೆಲ್' ಪದವನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಕಾದಂಬರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ 'ಸಮಾಜದ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದ ಅಂಗಭೂತವಾದ ಮನುಷ್ಯನ ಜರಿತೆ ನಡವಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ದುನ್ಯಾದ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಡನೆ ಚಿತ್ರಿಸಿ ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬನೂ ಸದ್ಭಾವದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ತೋರ್ಚಿಸಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ' ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಕಾದಂಬರಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 1892ರಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿರಾವು ಗದಗಕ್ಕೆ ಅವರ 'ಸೂರ್ಯಕಾಂತ' ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲನೆಯ ಸ್ವರ್ತಂತ್ರ ಕಾದಂಬರಿಯಾಗಿದೆ. ನಂತರ ಗುಬ್ಬಿ ಮುರುಗಾರಾಧ್ಯರ 'ಶ್ರೀಂಗಾರ ಚಾತುಯೋಂಲ್ಲಾಸಿನಿ'(1896), ಗಳಗನಾಥರ 'ಪುಬುದ್ಧನಯನೆ'(1898), ಗುಲ್ಬಾದಿ ವೆಂಕಟರಾಯರ 'ಇಂದಿರಾಬಾಯಿ'(1898) ಪ್ರಮುಖ ಕಾದಂಬರಿಗಳು. ನಂತರದಲ್ಲಿ 1905ರಲ್ಲಿ ಬೋಳಾರ ಬಾಬೂರಾಯರ 'ವಾಗ್ನೇವಿ', ಕೆರಾರು ವಾಸುದೇವಚಾರ್ಯರ 'ಇಂದಿರೆ'(1908) 'ಇಂದಿರಾಬಾಯಿ' ಕಾದಂಬರಿಯ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೆಸರಿಸಬಹುದಾದ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ ಕೃತಿ ಎಂ. ಎಸ್. ಮಟ್ಟಣಾರವರ 'ಮಾಡಿದ್ದುಕೊಂಡ ಮಹರಾಯ'(1915).

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯ, ಗಳಗನಾಥ, ಎಂ. ಎಸ್. ಮಟ್ಟಣಾರವರ ನಂತರ 20ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕಾದಂಬರಿ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರ 'ದೇವದೂತರು'(1928), ಬೆಂಗಳೇರಿ ಕೃಷ್ಣಶರ್ಮರ 'ಸುದರ್ಶನ'(1933), ರಂ.ಶ್ರೀ.ಮುಗಳಿಯವರ 'ಬಾಳುರಿ'(1934), ಆನಂದಕಂದರ 'ರಾಜಯೋಗಿ'(1935), ಅ.ನ.ಕೃ ಅವರ 'ಸಂಧ್ಯಾರಾಗ', ಜಡಭರತರ 'ಧರ್ಮಸರೇ', ಕುವೆಂಪು ಅವರ 'ಕಾನೂರು ಸುಭುಮ್ಮ ಹೆಗ್ಗಡಿತಿ'(1936) ಹೊರಬಂದವು. 1920ರಿಂದ 1945ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎಂಬತ್ತು ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಪ್ರಕಟವಾದವು, ಇವುಗಳನ್ನು ಬರೆದವರು ನಲ್ಲಿತ್ತು ಜನರು. ಹೇಗೆ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಬೇಂದ್ರೆ-ಕುವೆಂಪು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದಂತೆ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರಂತ-ಅ.ನ.ಕೃ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಕಾದಂಬರಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸತ್ಯಯುತವಾಗಿ, ಹಲುಸಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಕಾದಂಬರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಇನ್ನೊಬ್ಬು ಮಹಾಮರುಷ ದೇವುದು ನರಸಿಂಹಶಾಸಿಗಳು. ಇವರ ಪ್ರಮುಖ ಕಾದಂಬರಿಗಳು 'ಅಂತರಂಗ'(1930), 'ಮಹಾಬಾಹ್ಣಿ'(1951), 'ಮಹಾಕೃತೀಯ'(1962), 'ಮಹಾದರ್ಶನ'(1977) ದೇವುದು ಅವರೆ ಬೃಹತ್ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಪ್ರಾರಾಣಿಕ ಯುಗವನ್ನು ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸಿದವು. ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರು ಕನ್ನಡ ಕಾದಂಬರಿ ಲೋಕವನ್ನು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭೆಯಿಂದ ಶ್ರೀಮಂತಗೋಳಿಸಿದರು. ಮುಂದೆ ಕುವೆಂಪು, ಕಾರಂತ, ಶ್ರೀರಂಗ, ಗೋಕಾಕ, ಎಂ. ವಿ. ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ, ಎನ್ನೆ, ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಮುರಾಣಿಕೆ, ಎಂ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಮೂರ್ತಿ, ಕಡಂಗೋಡ್ಲು ಶಂಕರಭಟ್ಟ, ಎಸ್. ಅನಂತನಾರಾಯ, ವ್ಯಾಸರಾಯ ಬಲ್ಲಾಳ, ಮಿಚೆ ಅಣ್ಣಾರಾಯರು, ಚದುರಿಗಳು, ರಾಮಚಂದ್ರ ಕೊಟ್ಟಲಿಗಿ, ಎಂ.ಆರ್.ಶ್ರೀ, ಕಸೂರಿ, ಅ.ನ.ಕೃ, ಬಸವರಾಜ ಕಟ್ಟೆಮನಿ, ತ.ರಾ.ಸುಭುರಾವು, ನಿರಂಜನ, ಅರ್ಚಕ ವೆಂಕಟೇಶ, ನಾಡಿಗೇರ ಕೃಷ್ಣಾರಾವು, ಕುಮಾರ ವೆಂಕೆಣ್ಣ, ಎ. ಎಂ. ಇನಂದಾರ್, ಗೋರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್, ಎಸ್.ಅನಂತನಾರಾಯ, ಬಿ.ಮಟ್ಟಸ್ವಾಮ್ಯಯ್ಯ, ವೀರಕೇಸರಿ, ಸೀತಾರಾಂ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಕೊರಟಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವು, ಮಾಸ್ತಿ, ಕೆ. ವಿ. ಅಯ್ಯರ್, ಮ. ನ. ಮೂರತಿ, ತಿಪ್ಪೇರುದ್ರಸ್ವಾಮಿ, ದೇಸಾಯಿ ಪಾಂಡುರಂಗಾವು, ಗೋವಿಂದಮೂರ್ತಿ, ದೇಸಾಯಿ, ಸೂರ್ಯನಾಥ ಕಾಮತ್, ಟಿ. ಕೆ. ರಾಮರಾವು, ಕೋ. ಜಿನ್ನಬುಸ್ಪೆ ಮುಂತಾದವರು.

ಕೇವಲ ಮೂವತ್ತೇದನೆಯ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿಯೇ ಅಗಲಿದ ಮಹಾನ್ ಕಾದಂಬರಿಗಳಿಗೆ ಶ್ರೀವೇಣಿಯವರು ಕನ್ನಡ ಕಾದಂಬರಿ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ಜಿರಸಾಯಿಯಾಗಿಸಿದವರು. ಹೆಣ್ಣುಮತ್ತು ಬರೆಯಲಾರದಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಮನಶಾಸೀಯ ನೆಲೆಯ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಅವರ 'ಬೆಕ್ಕಿನ ಕಣ್ಣ', 'ಶರಪಂಜರ' ಇವರ ಮಹತ್ವದ ಕೃತಿಗಳು. ನಂತರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಹಿಳೆಯರು ಕಾದಂಬರಿ ಬರೆಯಲು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಎಂ. ಕೆ. ಇಂದಿರಾ, ಅನುಪಮಾ ನಿರಂಜನ, ಗೀತಾ ನಾಗಭಾಷಣ, ವೈದೇಹಿ, ಆರ್ಯಾಂಭ ಪಟ್ಟಾಭಿ, ಪಿ. ಮಾಲತಿ, ಬಿ. ಟಿ. ಲಲಿತಾ ನಾಯಕ, ಎಚ್. ಪಾರ್ವತಿ, ಸಿ. ಎನ್. ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ದೇವಿಯವರು ಪ್ರಮುಖರು.

ನವ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಾಂತನಾಥ ದೇಸಾಯಿ, ಕೆ. ವಿ. ಅಯ್ಯರ್, ಶರಪಂಜರ ಮೊಕಾತಿ ಮಣೀಕರ್, ರಾವೋಬಹದ್ದೂರ್, ಎಸ್. ಎಲ್. ಭೃತ್ರಪ್ಪ, ಯಶವಂತ ಚಿತ್ತಾಲ್, ಲಂಕೇಶ, ಯು. ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ, ಕುಸುಮಾರ್ತಿ, ಮಾರ್ಣಿಚಂದ್ರ ತೇಜಸ್ಸಿ, ರಾಮಾನುಜನ್, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಅಲನಹಳ್ಳಿ, ಬಿ. ವೈಕುಂಠರಾಜು, ಜನಾರ್ಥನ ಗುರಿಕಾರ, ಟಿ. ಕೆ. ರಾಮರಾವು, ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ಚಡಗ, ಜಯತೀಧರ ರಾಜಮರೋಹಿತ, ಎಚ್. ಎಲ್. ನಾಗೇಗೋಡ ಮುಂತಾದ ಮುಂತಾದವರು.

ಮಹನೀಯರು ಕನ್ನಡ ಕಾದಂಬರಿ ಲೋಕವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೋಳಿಸಿದರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಇತರ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಸಮರ್ಪಣ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ಉತ್ತರಪ್ಪ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಬಿಂಬಿಸಿದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಕಾದಂಬರಿ ಪ್ರಕಾರ ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಂಗಕ್ಕೇರಿತು.

ಅಂದಿನ ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಕನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶ ಹಾಗೂ ಇಂದಿನ ಕಲ್ಯಾಣ ಕನಾಟಕವೆಂಬ ಪ್ರದೇಶದ ಕೊಡುಗೆಯೂ ಕಾದಂಬರಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅಪಾರವಾದುದು. ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಕನಾಟಕದ ಬಿರು ಬಿಸಿಲು ಹೇಗೋ ಅಲ್ಲಿನ ಬರಹವೂ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರವಿಶಿಸಿದ್ದು. ತಂಬಾ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಈ ಭಾಗದ ಹೆಮ್ಮೆಯಾಗಿದೆ. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ತಂಬಾ ವಿಮುಲವಾಗಿ ಬೆಳೆದರೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಂತರ ಕಾದಂಬರಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ಈ ಭಾಗದ ಮಹತ್ವದ ಕಾದಂಬರಿಕಾರರಲ್ಲಿ ಜಯತೀರ್ಥ ರಾಜಪರೋಹಿತ, ಶಾಂತರಸ, ಗೀತಾ ನಾಗಭೂಷಣ, ಜನ್ಮಣಿ ವಾಲೀಕಾರ, ಬಿ. ಟಿ. ಲಲಿತಾ ನಾಯಕ, ಕುಂ.ವೀ. ಪಿ. ಬಿ. ದೇಸಾಯಿ, ಸುಖ್ಮಣಿ ಅಂಬೆಸಂಗೆ ಮುಂತಾದ ಮಹನೀಯರು ಈ ಭಾಗದ ಕಾದಂಬರಿ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಸತ್ಯಯುತ ಬರಹದಿಂದ ಶ್ರೀಮಂತಗೋಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳ ವಸ್ತು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಂತರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಮಾನತೆ, ಉಳಿಗಮಾನ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಜಮೀನ್‌ನಾರಿ ಪದ್ಧತಿ, ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ, ಹಸಿಪು, ಬಡತನ, ಸೀ ಶೋಷಣೆ, ನಿರುದ್ಯೋಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಮೇಲ್ಮೆಗಳ ದಾರ್ಶನಿಕ ಕಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನೂಂಡಿವೆ.

ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಕನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶದ ಕಾದಂಬರಿಕಾರರಲ್ಲಿ ಶಾಂತರಸ, ಗೀತಾ ನಾಗಭೂಷಣ, ಜನ್ಮಣಿ ವಾಲೀಕಾರ, ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಕುಸನೂರು, ಬಿ. ಟಿ. ಲಲಿತಾ ನಾಯಕ, ಕುಂ.ವೀ, ಜಯತೀರ್ಥ ರಾಜಪರೋಹಿತ ಮುಂತಾದವರು ಆರಂಭದ ಕಾದಂಬರಿಕಾರರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದವರು ಗೀತಾ ನಾಗಭೂಷಣರವರು. ಶಾಂತರಸರು ಒಂದು ಕಾದಂಬರಿ, ಬಿ.ಟಿ.ಲಲಿತಾ ನಾಯಕರವರು ಎರಡು ಮತ್ತು ಜನ್ಮಣಿ ವಾಲೀಕಾರರು ಇದು ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಟದ ಮತ್ತಿಯಿಂದಾಗಿ ಕಾದಂಬರಿಕಾರರ ಹಾಗೂ ಅವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳ ಕುರಿತಾಗಿ ಸಂಕೀರ್ಣ ವಿವರಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ದಾಖಲಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಕಾದಂಬರಿ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಕಲಬುಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೊಡುಗೆ ಅಮೋಫವಾದುದು. ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕವಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಾದಂಬರಿ ಹಾಗೂ ಬರಹಗಾರರನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಲಾಗಿದೆ. ಗೀತಾ ನಾಗಭೂಷಣರವರು ಹಲವು ಪ್ರಥಮಗಳ ಮಹಿಳೆಯಾಗಿ ಈ ಕಲ್ಯಾಣ ಕನಾಟಕದ ಕೇರ್ತಿಯನ್ನು ಇಮ್ಮಡಿಗೋಳಿಸಿದವರು. ಕಲಬುಗಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸಹಕ್ರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕತೆ ಹಾಗೂ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡವರು. ದೇಶೀ ಭಾಷೆಯ ಸೋಗಡನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿ ಬಳಸಿದರ ಘಲವಾಗಿ ವಸ್ತು ಹಾಗೂ ಶೈಲಿ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಚುಂಬಕಶಕ್ತಿಯಿಂತೆ ಸೆಳೆಯಿತು. ಅವರು 30ಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದವರು. ಅವರ 'ಬದುಕು' ಕಾದಂಬರಿ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಂತಹ ಕೃತಿ. ಅವರ ಎಲ್ಲಾ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ 'ಬದುಕು' ಕಾದಂಬರಿ ವಸ್ತು ಹಾಗೂ ಗಾತ್ರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗಮನಸೆಳೆಯಿಂದಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾಪಿತಾಗಳನ್ನು ಸಾಮರ್ಪಣಿಸಿದವರು. ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ಜೀವನವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಂತಹ ಕಾದಂಬರಿ. ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿನ ಮೇಲ್ಮೆಗಳ ದೋಜನ್ನು, ಹೆಣ್ಣುಮತ್ತು ದಯನೀಯ ಸ್ಥಿತಿ, ಬಡತನ, ಹಸಿವಿನ ದಾರುಣತೆ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಕೆಳವರ್ಗದಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಗೀತಾ ನಾಗಭೂಷಣರವರು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕಟ್ಟಿವಂತೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ಸಾಚಾತನದ ಹುಳುಕು ಮುಖಿವಾಡಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಣವಾಗಿ ಬಿಜ್ಞಾಪಿತಾಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದವರು. ಕಾದಂಬರಿಯ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಧಾನ ಕಲಬುರಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ಜೀವನವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಂತಹ ಕಾದಂಬರಿ. ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿನ ಮೇಲ್ಮೆಗಳ ದೋಜನ್ನು, ಹೆಣ್ಣುಮತ್ತು ದಯನೀಯ ಸ್ಥಿತಿ, ಬಡತನ, ಹಸಿವಿನ ದಾರುಣತೆ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಕೆಳವರ್ಗದಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಗೀತಾ ನಾಗಭೂಷಣರವರು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕಟ್ಟಿವಂತೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲಾಗಿ ವಿವರಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ದಾಖಲಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಕಾದಂಬರಿ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಕಲಬುಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೊಡುಗೆ ಅಮೋಫವಾದುದು. ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕವಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಾದಂಬರಿ ಹಾಗೂ ಬರಹಗಾರರನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಲಾಗಿದೆ. ಗೀತಾ ನಾಗಭೂಷಣರವರು ಹಲವು ಪ್ರಥಮಗಳ ಮಹಿಳೆಯಾಗಿ ಈ ಕಲ್ಯಾಣ ಕನಾಟಕದ ಕೇರ್ತಿಯನ್ನು ಇಮ್ಮಡಿಗೋಳಿಸಿದವರು. ಕಲಬುಗಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸಹಕ್ರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕತೆ ಹಾಗೂ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡವರು. ದೇಶೀ ಭಾಷೆಯ ಸೋಗಡನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿ ಬಳಸಿದರ ಘಲವಾಗಿ ವಸ್ತು ಹಾಗೂ ಶೈಲಿ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಚುಂಬಕಶಕ್ತಿಯಿಂತೆ ಸೆಳೆಯಿತು. ಅವರು 30ಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದವರು. ಅವರ 'ಬದುಕು' ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ 'ಬದುಕು' ಕಾದಂಬರಿ ವಸ್ತು ಹಾಗೂ ಗಾತ್ರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗಮನಸೆಳೆಯಿಂದಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾಪಿತಾಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದವರು. ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ಜೀವನವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಂತಹ ಕಾದಂಬರಿ. ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿನ ಮೇಲ್ಮೆಗಳ ದೋಜನ್ನು, ಹೆಣ್ಣುಮತ್ತು ದಯನೀಯ ಸ್ಥಿತಿ, ಬಡತನ, ಹಸಿವಿನ ದಾರುಣತೆ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಕೆಳವರ್ಗದಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಗೀತಾ ನಾಗಭೂಷಣರವರು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕಟ್ಟಿವಂತೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ಸಾಚಾತನದ ಹುಳುಕು ಮುಖಿವಾಡಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಣವಾಗಿ ಬಿಜ್ಞಾಪಿತಾಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದವರು. ಕಾದಂಬರಿಯ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಧಾನ ಕಲಬುರಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ಜೀವನವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಂತಹ ಕಾದಂಬರಿ. ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿನ ಮೇಲ್ಮೆಗಳ ದೋಜನ್ನು, ಹೆಣ್ಣುಮತ್ತು ದಯನೀಯ ಸ್ಥಿತಿ, ಬಡತನ, ಹಸಿವಿನ ದಾರುಣತೆ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಕೆಳವರ್ಗದಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಗೀತಾ ನಾಗಭೂಷಣರವರು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕಟ್ಟಿವಂತೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಕನಾಟಕದ ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸೂಯಿ, ದೈತ್ಯ ಬರಹಗಾರ ಡಾ. ಜನ್ಮಣಿ ವಾಲೀಕಾರರವರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆ ಅಪೊವರ್. ಕಲ್ಯಾಣ ಕನಾಟಕ ಎಂದಾಕ್ಷಣ ಮೈಸೂರು ಕನಾಟಕದವರಿಗೆ ಗೀತಾ ನಾಗಭೂಷಣ ಹಾಗೂ ಜನ್ಮಣಿ ವಾಲೀಕಾರರವರು ತಮ್ಮ ಗಟ್ಟಿ ಹಾಗೂ ನಿಭಿಕಡೆಯ ಬರಹದಿಂದಾಗಿ ಗಮನಸೆಳೆಯಿತಾರೆ. ಇವರು ಬೇರೆ ಸಾಹಿತ್ಯದಂತೆ ಅದ್ಭುತ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿದವರು. ಅವರ 'ಕೋಟಿ', 'ಒಂದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಬಳಜಗತ್ತು', 'ವಿರಹರವಿ', 'ಹುಲಗೆಮ್ಮೆ', 'ಬೆಳ್ಳಾತ್', 'ಗಾಮುಭಾರತ' ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಈ ಭಾಗದ ಜಿತ್ರಣ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಸುಸನೂರರವರು ಅಸಂಗತ ನಾಟಕಗಳಿಗೆ ಹೆಸರಾದಂತೆ ಕಾದಂಬರಿ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಜಿಂಕ್‌ಗೇಟ್‌, 'ಗೋಹರ ಜಾನ್', 'ಮಾಲತಿ ಮತ್ತು ನಾನು' ಹಾಗೂ 'ಯಾತನಾ ಶಿಲಿರು' ಎಂಬ ಮೂರು ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಗೀತೆ ಹಿರೇಮರ ಅವರ 'ಬದುಕು ಜದುರಂಗದಾಟ' ಮತ್ತು 'ಹಕ್ಕಿ ಗೂಡು ಸೇರಿತು', 'ಚಿತ್ರೇಖಿಲಿರ ಕಂಿಲಿಯವರ 'ದದ ಸೇರಿದ ದೋಳಿ' ಮತ್ತು 'ಪಯಣಿಗೆ', 'ಮಧುಜಂದ್ರ ಮಂಜದಲಿ', 'ಹೊಂಬಿಸಿಲ ಚಿಂಚನ', ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳು. ಡಾ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಕಿತ್ತೂರ ಅವರು 'ನಿರೀಕ್ಷಣೆ' ಎಂಬ ಒಂದು ಕಾದಂಬರಿ ಬರೆದಿರುವರು. ವಾಗ್ನೇವಿ ಪಾಟೀಲರು 'ಜೀವನ ಸಂಗಾಮ', ರಾಜು ಕುಲಕಣೀಯವರು 'ಅವಳಿಗಾಗಿ', ಸರಿತಾ ಕುಸುಮಾಕರ ದೇಸಾಯಿಯವರು 'ನೇಲಕಡಲು', ಪ್ರಮಿಳಾ ಜಾನಪ್ಪೆಗಿಡರ ಗೂಡು ಸೇರಿತು ಹಕ್ಕಿ', ಬಸವರಾಜ ಲಾಪ್ಪಿನ ಅವರು 'ಅಹಮತಿ' ಎಚ್. ಟಿ. ಪೋತೆಯವರು 'ಬಯಲೆಂಬೆ ಬಯಲು' ಎಂಬ ಬಯೋಫಿಕ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಲಕ್ಷಣ ಕೌಂಟೆಯವರು ಬೃಹತ್ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಹಸ್ತರು. ಅವರ 'ವಿದ್ರೋಹ', 'ಲಾತಾತ್', 'ಕಿಷ್ಯುಂದಾಯಣ', 'ಯುಗಮರುಷ', ಹಾಗೂ 'ಅವಿಶ್ವಾತ' ಎಂಬ ಮಹತ್ವದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿದವರು. ಶಿವಾನಂದೆ ಬೇಕೆಲ್ಲ ಅವರ 'ಮಳೆ ನಿಂತ ಮೇಲಿನ ಮರ', ಲಾಲ ಮಹಮ್ಮದ ಲಸ್ತಾದ ಅವರ 'ಗುಡ್ಡದವರ', ಎಚ್. ಬಿ. ರುದ್ರನಾರು ಅವರ 'ಕರಿಕಲ್ಲ ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲೆ' ಗುರುತಾಂತಪ್ಪ ಬಿ.ಮೋಲೀಸ್ ಪಾಟೀಲರ 'ತಾಯಿ ತಾತೆಮ್ಮೆ', 'ನ್ಯಾಯ ಮಲಗಿದಾಗ', ಸಂತೋಷಕುಮಾರ ತೋಟ್‌ಬ್ಲೈಯವರ 'ಕಾಲೇಜು ರಂಗಭೂಮಿ', 'ಕಂಿಯಾದ ನನಪುಗಳು', ಸಾಮಿರಾವ ಕುಲಕಣೀಯವರ 'ದವ್ವನ ಬಾವಿ', ಪ್ರಭಾಕರ ಜೋತಿಯವರ 'ಮೋಹಮರ್', ಶಂಕರಗೌಡ ಬಿ.ಪಾಟೀಲ ತೀಳಿಗೋಳ ಅವರ 'ತೊರದ ಗೂಡು', 'ಕಾಳು ಕಟ್ಟದ ಕಣ್ಣೀರು', 'ನೆಲದ ನಂಬು', 'ಬೀಮಾ ತೀರದ ತಂಗಾಳಿ' ಎಂಬ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾವ್ಯಶ್ರೀ ನಾಗಭೂಷಣರವರು(ಸಿಕಾ) 'ಪ್ರೇಮ ಕಾವ್ಯ', ಹಾಗೂ 'ಒಳ್ಳಳ ಬಡಲು' ಎಂಬ ಎರಡು ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕಲ್ಯಾಣ ಕನಾಟಕದ ಕಾದಂಬರಿಕಾರ್ತಿಯಾದ ಬಿ. ಟಿ. ಲಲಿತಾ ನಾಯಕರವರ ನೆಲೆ ಬೆಳೆ ಮತ್ತು 'ಗತಿ' ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಬಂಡಾಯ ಘಟ್ಟದ ಪ್ರಮುಖ ಕಾದಂಬರಿಗಳು. 80ರ ದಶಕದ ಪ್ರಮುಖ ಕಾದಂಬರಿ 'ನೆಲೆ ಬೆಳೆ' ಅಂದಿನ ಸುಧಾ ವಾರಪತ್ರಿಕೆಯ ಕಾದಂಬರಿ ಸ್ವರ್ದೇಶಯಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆದಿದೆ. ಜನಪರ ಕಾಳಜಿಯ ವಸ್ತುವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಅವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳ ಜೀವಪರ ನಿಲುವುಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿವೆ. ಇವರು ಕೇವಲ ಎರಡೇ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ ತುಂಬಾ ಮೌಲಿಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಲೋಕಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕೊಟ್ಟುವರಿನ ಕುಂ. ವೀರಭದ್ರಪ್ಪನವರು ಕನ್ನಡ ಕಾದಂಬರಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆ ಮರೆಯಲಾರದಂತಹದ್ದು. ಅವರ 'ಕಪ್ಪು', 'ಶಾಮಣ್ಣ', 'ಅರಮನೆ' ಬೇಲಿ ಮತ್ತು ತಮ್ಮದೇ ಭಾಪನ್ನು ಮೂಡಿಸಿದೆ. ಈ ಭಾಗದ ಮಹತ್ವದ ಕಾದಂಬರಿಕಾರರಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧಕರಾದ ಪಿ. ಬಿ. ದೇಸಾಯಿಯವರ 'ಕುಂತಲೆಶ್ವರ ಮುದಗಜಮಲ್ಲ' ಬೀಜಿಯವರ 'ದಾಸಕೂಟ' 'ಆರಿದ ಚಹಾ' 'ನಂಬರ್ ಐವತ್ತೆದ್ದು', 'ಬಾದಿ ಸೀರೆ', 'ಮೇಡಂನ ಗಂಡ' ಮುಂತಾದ ಹಾಸ್ಯಶೈಲಿಯ ಕಾದಂಬರಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದರು. ರಾಜಪರೋಹಿತರು 'ಸುಳಿಗಾಳಿ', 'ಹಾಲುಜೆನು', 'ಜೋಹಾರ್', 'ಕಡಲ ತೋಳ' ಎಂಬ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಲ್ಲಿಕಾಜುಂ ಪಿರೇಮರ ಹವನ ಕಾದಂಬರಿ ರಚಿಸಿದರು. ಯಲಬುಗಿಯ ಏಣಾ ಶಾಂತೇಶ್ವರ ಅವರು 'ಕೊನೆಯ ದಾರಿ', 'ಗಂಡಸರು' ಬರದರು. ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಚ್. ಜಿ. ರಾಧಾದೇವಿಯವರು ನೂರಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇತುವೆ', 'ಸೊಬಗಿನ ಸೆರೆಮನೆ', 'ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಮಿಂಚು' ಮುಂತಾದವರು.

ರಾಯಚೂರಿನ ಶಾಂತರಸರ ಒಂದೇ ಕಾದಂಬರಿ 'ಸಣ್ಣ ಗೌಡಸಾನಿ' 128 ಪುಟಗಳ ಚಿಕ್ಕ ಕಾದಂಬರಿ. ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮಾತ್ರವಾಸ್ತಲ್ಯವನ್ನು ಹೃದಯಂಗಮವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪುಟ ಕಾದಂಬರಿ ಸಣ್ಣಗೌಡಸಾನಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಗನಗೌಡನ ಎರಡನೆಯ ಹೆಂಡತ ಮಾಬಿ ಈ ರಾಯಚೂರಿನ ಶಾಂತರಸರ ಒಂದೇ ಕಾದಂಬರಿ 'ಸಣ್ಣ ಗೌಡಸಾನಿ' 128 ಪುಟಗಳ ಚಿಕ್ಕ ಕಾದಂಬರಿ. ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮಾತ್ರವಾಸ್ತಲ್ಯವನ್ನು ಹೃದಯಂಗಮವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪುಟ ಕಾದಂಬರಿ ಸಣ್ಣಗೌಡಸಾನಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಗನಗೌಡನ ಎರಡನೆಯ ಹೆಂಡತ ಮಾಬಿ ಈ

ಕಾದಂಬರಿಯ ಕೇಂದ್ರ ಪಾತ್ರ. ಮಲತಾಯಿಯಾಗಿ ಬಂದರೂ ಸೂಗನಗೌಡನ ಮಗ ಭೀಮನಗೌಡನಿಗೆ ತಾಯಿಯ ವಾತ್ಸಲ್ಯಪರೇದ ಮಹಾತಾಯಿಯಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿನ ಬಿಸಿಲ ನೆಲ ರಾಯಚೂರಿನ ಭಾಷೆ ಮಡುಗಟ್ಟಿ ನಿಂತಿದೆ. ಶಾಂತರಸರು ಒಂದೇ ಕಾದಂಬರಿಯಿಂದ ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಭಾಷಿಕ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಜರಾಮರಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜಂಬ್ಬು ಅಮರಚಿಂತರ ‘ಕುರುಮಯ್ಯ ಮತ್ತು ಅಂಕುಶದೊಡ್ಡಿ’, ಎಂ. ಜೀವನರವರು ‘ಹುತಾತ್ಮನ ಹೆಂಡತ್ತಿ’, ಡಾ. ಸಿದ್ದಾರ್ಥ ಪುರಾಣಿಕರ ‘ತ್ರಿಭುವನ ಮಲ್ಲ’, ಡಾ. ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಹಿರೇಮರರವರು ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದೇವೇಂದ್ರಕುಮಾರ ಹಕಾರಿಯವರು ‘ಚೆಲ್ಲಿ ಕೋಗಿಲೆ’ ಮತ್ತು ‘ಹಾಗುತಿವೆ ಕಲ್ಲು’ ಎಂಬ ಎರಡು ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸ್ತಾರೆ. ಬಳಾಗ್ಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೋ. ಜನ್ನಬುಸಪ್ರವರವರು ‘ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರಲಿಲ್ಲ’, ‘ನೋಗದರಗಳೂ’, ರಕ್ತ ತಪ್ರಣ’ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ಕೊಟ್ಟೇಕಲ್ಲೊ ವೆಂಕೋಬ ಅವರ ‘ಅಪರಾಧ ಯಾರು’ ಡಾ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕುಲಕರ್ಮಣಯವರ ‘ನೆಳಲು ನೆನಪು’, ‘ತೇರು’, ‘ಸಶೇಷ’ ಕಾದಂಬರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಕೊಪ್ಪಳ ಭಾಗದ ಜನರ್ಚಿವನ, ವಿಮೋಚನಾ ಚಳುವಳಿ, ರಜಾಕಾರರ ದಿನಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಬೀದರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸುಭ್ರಿಣಿ ಅಂಬೆಸಂಗೆಯವರ ‘ಸಿಂದಿ ಬನದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕವಳು’, ಎಂ. ಜಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆಯವರ ‘ಆಶಾಕಿರಣ’, ‘ಮೀರಾಬಾಯಿ’, ‘ಪ್ರಕಾಶ ಜ್ಯೋತಿ’ ಹಾಗೂ ‘ಹೂ ಬಾಡಿದಾಗ’, ಎಸ್. ಎಂ. ಜನವಾಡಕರ್ ಅವರ ‘ಮಾಸಿದ ಹಾಸಿಗೆ’, ಮಾಣಿಕ ಭೂರೆಯವರ ‘ನಾವು’, ಎಸ್. ಎಸ್. ಹೊಡಮನಿಯವರ ‘ಪ್ರೇಮಿಗಳು ಕೂಡಿದಾಗ’, ರುಕ್ಣೇದ್ದಿನ್ ಇಸ್ಲಾಂಮೂರ ಅವರ ‘ಕಣ್ಣಂಜಿನ ನೀರು’, ರಾಜೇಂದ್ರ ಯರನಾಳೆಯವರ(ಕುಯೀರ) ಅವರ ‘ಮೊಮ್ಮೆಕ್ಕೆಳ ಭಾಗ್ಯ ಸಂಗವಚ್ಚಿಗ್ಗಾಕೆಲ್ಲ’, ಯಶೋದಮ್ ಸಿದ್ದಬಟ್ಟೆಯವರ ‘ಮಂಗಳಾ’, ಬೀದರನ ಪ್ರಮುಖ ಕಾದಂಬರಿಗಾರ್ತಿ ಸಾಧನಾ ರಂಜೋಳಕರ್ ರವರು ಅಪೂರ್ವ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿದವರು. ಅವರ ‘ಕಥೆಯೋಳಗೊಂದು ಕಾದಂಬರಿ’, ‘ಲೇಖನಿ’, ‘ಸಿದ್ಲಿ’ ಕಾದಂಬರಿಗಳು. ಜಯದೇವಿ ಗಾಯಕವಾದರವರ ‘ಯಾಜ್ಞಸೇನಿಯ ಆಶ್ಚರ್ಯಕಥನ’, ಪ್ರಿಯಾ ಲಂಜವಾಡಕರ್ ಅವರ ‘ತಲ್ಲಣಿಸದಿರು’, ಸುನೀತಾ ಬಿರಾದಾರ ಅವರ ‘ಬಲಿದ ಜೀವ’, ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಾಗ್ನೇವಿ ಪಾಟೀಲರ ‘ಜೀವನ ಸಂಗ್ರಹಮ್’, ವೀರನಗೌಡರ ‘ಪ್ರತಿಬಿಂಬ’, ಕಾಶಿ ಅವರ ‘ದಾಹ’, ಕೇಶವ ಮಳಗಿಯವರ ‘ನಯನ’, ‘ಕುಂಕುಮಭೂಮಿ’, ಸರಿತಾ ಕುಸನೂರರ ‘ನೆಲಕಡಲು’, ಬಂಡಪಹಳ್ಳಿಯವರ ‘ಹೊಣಗಾರಿಕೆಯ ಅಪವಾದ’, ಸಿ. ಎಸ್. ಹಿರೇಮರರ ‘ಜ್ಯೋತಿ ಬೆಳಗುತ್ತಿದೆ’, ‘ಪರಿಮಾಣದೆಂದೆಗೆ’, ವಿಶ್ವನಾಥ ದೇಸಾಯಿಯವರ ‘ಬಳ್ಳಿ ಬಾಡಲಿಲ್ಲ’, ಜಿ. ಎನ್. ಸುಶೀಲಾದೇವಿಯವರ ‘ಸ್ವಾಭಿಮಾನ’, ಉಪಾಸಿ ಬಸವರಾಜರ ‘ವೈಶಾಲಿ’, ಡಿ. ಎಸ್. ಕಲ್ಪತ ಅಲವಂಡಿಯವರ ‘ವಿಮೂರ್ವ ಸುಳಿ’, ಎಸ್. ಆರ್. ಗುರುನಾಥರ ‘ಒಡಂಬಡಿಕೆ’, ಎಸ್. ಜಿ. ಚಿನ್ನಾಳಿಯವರ ‘ಕಾಯಕಯೋಗಿ’ ಕೆ. ಬಿ. ನಿರಾಳಡ ಅವರ ‘ಮಹಾಬಯಕೆ’, ಬಸವರಾಜ ಪಾಟೀಲರ ‘ಸ್ವಾರ್ಥಗಳು’, ಎಸ್. ವಿ. ಪಾಟೀಲರ ‘ತ್ಯಾಗಜೀವಿ’, ಶೇಖರಗೌಡ ಗುಮಗೇರಿಯವರ ‘ತ್ರಿಶಂಕು’, ಲಿಂಗಸೂರ ವಿಶಲರಾವ್‌ರ ‘ಒಂದು ಮತದ ಚಂದರ’, ಅಮರಯ್ಯ ಹಿರೇಮರರ ‘ವೈರಾಗ್ಯ’ ಮುಂತಾದವು.

ಹೀಗೆ ಕಾದಂಬರಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಲ್ಯಾಣ ಕನಾರ್ಟಿಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಮಲುಸಾಗಿ, ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಈ ಲೇಖನವು ನನ್ನ ಅಧ್ಯಯನದ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಗೊಂಡಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಲೇಖಕರ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಅವರ ಹೆಸರುಗಳು ಇಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಿರಲಿಕ್ಕಳು. ನನ್ನ ಅಧ್ಯಯನದ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಆಕರ್ಗಳಿಂದ ಈ ಲೇಖನ ರೂಪಗೊಂಡಿದೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸಹ್ಯದರ್ಯರು ಸಹಕರಿಸುವರೆಂದು ಭಾವಿಸುವೆ. ಕಾದಂಬರಿ ದೀರ್ಘ ಕಥಾ ಹಂದರ ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಮಟಗಳ ಮಿತಿಯಿಂದಾಗಿ ಕೇವಲ ಕಾದಂಬರಿಕಾರರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ಇಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಆಕರ್ಗ ಗ್ರಂಥಗಳು :

1. ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ, ಎಲ್. ಎಸ್. ಶೇಷಗಿರಿರಾವ, ಅಂಕಿತ ಪುಸ್ತಕ, ಗಾಂಧಿ ಬಜಾರ್, ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ, ಬಸವನಗುಡಿ, ಬೆಂಗಳೂರು, 2013.
2. ಹೃದ್ರಾಭಾದ ಕನಾರ್ಟಿಕ ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಜನಪರ ನಿಲ್ವಾಗಳು, ಡಾ. ಶೀಲಾದೇವಿ ಎಸ್. ಬಿರಾದಾರ, ಪಿಹೆಚ್.ಡಿ ಪ್ರಬಂಧ, ರಚನಾ ಪಬ್ಲಿಸಿಂಗ್ ಸೋಸೈಟಿ(ರ), ಶರಣಬಸವೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯದ ಸಮೀಪ, ಕುಂಬಾರ ಓಟೆ, ಕಲಬುಗ್ರಿ, 2018.
3. ಡಾ. ಗವಿಸಿದ್ದಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ ಹಾಗೂ ಡಾ. ಶೀವಗಂಗಾ ರುಮ್ಮಾ ಅವರ ಲೇಖನಗಳು, ಸೌಮ್ಯಸಿರಿ(ಪ್ರೊ. ಸಿದ್ದಾಮಪ್ಪ ಮಾಸಿಮಾಡೆ ಅವರ ಷಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಭಿನಂದನ ಗ್ರಂಥ) ಅಭಿನಂದನಾ ಸಮಿತಿ, ಬಸವನಗರ, ಬೀದರ. 2022.